

José Antonio Moreno Molina, *La inclusión de las personas con discapacidad en un nuevo marco jurídico-administrativo internacional, europeo, estatal y autonómico*, Aranzadi, Cizur Menor, 2016, 241 páginas.

Το έργο του Καθηγητή Διοικητικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Καστίλης - Λα Μάντσακ. José Antonio Moreno Molina, το οποίο επιγράφεται «Η ενσωμάτωση των προσώπων με αναπηρία σε ένα νέο διεθνές, ευρωπαϊκό, κρατικό και αυτονομικό νομικό-διοικητικό πλαίσιο», αποτελεί μία πολυτελή έκδοση (σε φυσική και ηλεκτρονική μορφή), στην ισπανική γλώσσα. Η εκπόνηση μονογραφίας για αυτό το θέμα είναι τυπική για τον πρωτοποριακό χαρακτήρα του ερευνητικού έργου αυτού του όχι απλώς σχετικά καινούριου αλλά νεωτεριστικού Πανεπιστημίου.

Αναλύεται το νομικό καθεστώς της ενσωμάτωσης των ατόμων με αναπηρία ιδίως στο νέο ισπανικό κανονιστικό πλαίσιο (κρατικό και αυτονομικό). Ειδικότερα, το πρώτο κεφάλαιο προσεγγίζει γενικές όψεις του θέματος, αποσαφηνίζοντας ότι η πρόσφατη παραγωγή κανόνων δικαίου από το Κράτος και τις Αυτόνομες Κοινότητες και η νομολογία των ισπανικών δικαστηρίων βρίσκονται στην κορυφή του συγκριτικού δικαίου.

Το δεύτερο κεφάλαιο εστιάζει στην κανονιστική εξέλιξη από το ιατρικό μοντέλο (ή αποκατάστασης), κατά το οποίο οι αιτίες της αναπηρίας είναι ατομικές (ιατρικές ή βιολογικές), προς το κοινωνικό μοντέλο προστασίας των ατόμων με αναπηρία. Το κοινωνικό μοντέλο θεωρεί ότι οι αιτίες που προκαλούν την αναπηρία είναι κατ' αρχάς κοινωνικές και έχουν τη ρίζα τους σε μία κοινωνία που, μη λαμβάνοντας υπόψη τις αναγκαιότητες ορισμένων προσώπων, δεν παρέχει κατάλληλα τις υπηρεσίες της και δεν διασφαλίζει την κάλυψη των αναγκών τους. Έχει βρει την πιο προηγμένη του αναγνώριση στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2006, που κυρώθηκε από την Ισπανία την ίδια ημέρα κατά την οποία ανοίχθηκε για υπογραφή από τα Κράτη, στις 30 Μαρτίου 2007.

Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται σε δικαιώματα και κατευθυντήριες αρχές, συνταγματικές και των καθεστώτων αυτονομίας, για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Στο τέταρτο κεφάλαιο διατυπώνονται σκέψεις σχετικά με την πρόσβαση στη δημόσια απασχόληση και στο πέμπτο τίθενται υπό θεώρηση κοινωνικές πτυχές των δημοσίων συμβάσεων.

Κατά μήκος του έργου, ο συγγραφέας καθιστά σαφές ότι τόσο η προαναφερθείσα Σύμβαση και το Βασιλικό Νομοθετικό Διάταγμα 1/2013, της 29^{ης} Νοεμβρίου, με το οποίο εγκρίνεται το Αναδιατυπωμένο Κείμενο του Γενικού Νόμου δικαιωμάτων των προσώπων με αναπηρία και της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης, όσο και οι τελευταίοι νόμοι των Αυτόνομων Κοινοτήτων και τα Καταστατικά της Αυτονομίας που μεταρρυθμίστηκαν αρχής γενομένης το 2006, έχουν οδηγήσει σε μία θεμελιώδη αλλαγή υποδείγματος στην προστασία και εγγύηση των συνταγματικών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, στην ισπανική έννομη τάξη.

Στον Πρόλογο του βιβλίου, ο Καθηγητής Διοικητικού Δικαίου κ. José Luis Piñar Mañas εκφράζει τη γνώμη ότι αυτό αποτελεί την πιο σπουδαία και πλήρη μονογραφία σχετικά με το νομικό καθεστώς της ενσωμάτωσης των προσώπων με αναπηρία. Θα ήταν σκόπιμο να προστεθεί ότι πληρώνει ένα σημαντικό κενό στη συγκριτική επιστήμη του Δημοσίου Δικαίου, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ελλάδα κύρωσε τη Σύμβαση, για την οποία έγινε λόγος, μόλις το 2012, με το Ν. 4074. Στην τρέχουσα εποχή των θεμελιωδών δικαιωμάτων τέταρτης γενεάς, έχει αναδυθεί το διακλαδικό ακαδημαϊκό πεδίο «Disability studies» και τα άτομα με αναπηρίες είναι εξοπλισμένα με ένα κανονιστικό πλαίσιο βασισμένο στο κοινωνικό μοντέλο της προστασίας τους...

Αντώνιος Μανιάτης, Τέως Διδάσκων Πανεπιστημίου Καστίλης-Λα Μάντσα, Δικηγόρος, Μέλος Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ)